

II

(Πράξεις, για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Δεκεμβρίου 1982

σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΟΚ (IV/30.070-National Panasonic)

(Τό κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(82/853/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τή συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τόν κανονισμό αριθ. 17 του Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 1962⁽¹⁾, και ιδίως τα άρθρα 3 και 15,

τόν έλεγχο που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 1979 στις εγκαταστάσεις της National Panasonic United Kingdom, σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής της 22ας Ιουνίου 1979,

την απόφαση της Επιτροπής της 26ης Απριλίου 1982 περί κινήσεως της σχετικής διαδικασίας,

την γραπτή απάντηση στη δήλωση αιτιάσεων, η οποία ελήφθη στις 6 Ιουνίου 1982, σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3 του κανονισμού αριθ. 17,

τή γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων, η οποία διατυπώθηκε σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού αριθ. 17, στις 22 Σεπτεμβρίου 1982,

Έκτιμώντας ότι:

I. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

A. Φύση της διαδικασίας

- (1) Η δοκιμασία αυτή στρέφεται κατά της απαγόρευσης εξαγωγής που επέβαλε η National Panasonic (UK) Ltd σε έναν από τους εξουσιοδοτημένους εμπόρους της στο Ηνωμένο Βασίλειο.

B. Οι επιχειρήσεις

α) *Matsushita Electric Industrial Company Ltd* («MEI») of Japan

- (2) Η MEI είναι μία σημαντική εταιρία η οποία κατασκευάζει μεγάλο φάσμα προϊόντων, μεταξύ των οποίων και ηλεκτρονικά προϊόντα ευρείας καταναλώσεως, και ο κύκλος εργασιών της οποίας ξεπέρασε τα 13 500 εκατομμύρια δολάρια το 1980. Η MEI έχει 39 υπερπόντιες θυγατρικές και συμβεβλημένες εταιρίες.

β) *Matsushita Electric Trading Company Ltd* («MET») of Japan

- (3) Η MET είναι θυγατρική εταιρία της MEI, η πλειοψηφία των μετοχών της οποίας ανήκει στη MEI και η οποία είναι υπεύθυνη του τμήματος εισαγωγών και εξαγωγών του όμιλου Matsushita. Η MET έχει 32 θυγατρικές και συμβεβλημένες εταιρίες Marketing εκτός Ιαπωνίας. Οι πωλήσεις της MET εκτός Ιαπωνίας ανήλθαν το 1980 σε 3 610,9 εκατομμύρια δολάρια, από τα οποία⁽²⁾ προήλθαν από την πώληση ηλεκτρονικών προϊόντων ευρείας καταναλώσεως στην ΕΟΚ.

γ) *National Panasonic (UK) Ltd* («NPUK»)

- (4) Η NPUK είναι θυγατρική εταιρία της MET, το σύνολο των μετοχών της οποίας ανήκει στη MEI και η οποία είναι υπεύθυνη για την εισαγωγή προϊόντων ευρείας καταναλώσεως της MEI στο

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. 13 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.

⁽²⁾ Στο κείμενο της παρούσας απόφασης που δημοσιεύθηκε, ορισμένοι αριθμοί παρελείφθησαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του κανονισμού αριθ. 17 περί μη αποκαλύψεως επαγγελματικών απορρήτων.

Ήνωμένο Βασίλειο και τη διανομή τους στους εμπόρους. Τόν Σεπτέμβριο του 1980 ο κύκλος εργασιών της NPUK ανήλθε σε 62 808 566 λίρες στερλίνες και οι πωλήσεις εξοπλισμού υψηλής πιστότητας σε

- (5) "Αν και δεν υφίστανται γραπτές συμφωνίες μεταξύ της NPUK και των εμπόρων της, στο Ήνωμένο Βασίλειο λειτουργεί δίκτυο εξουσιοδοτημένων εμπόρων· κάθε έμπορος πρέπει να πληροί όρισμένους όρους για να γίνει δεκτός σ' αυτό το δίκτυο. Σχετικές λεπτομέρειες περιέχονται στην αναφορά που υπέβαλε η NPUK στην Επιτροπή στις 11 Φεβρουαρίου 1982. Μνεία αυτών των όρων έγινε συχνά κατά τις τακτικές επισκέψεις αντιπροσώπων της NPUK στους εμπόρους.

δ) *Audiotronic Holdings Ltd («Audiotronics»)*

- (6) Η Audiotronics ήταν από το 1976 μέχρι το 1978 μεγάλος όμιλος διανομής συσκευών υψηλής πιστότητας και παρομοίων προϊόντων στο Ήνωμένο Βασίλειο, ασχολούμενος με τη χονδρική και λιανική πώληση και τις εισαγωγές και εξαγωγές. Στο Ήνωμένο Βασίλειο η Audiotronics είχε άλυσίδα καταστημάτων λιανικής πώλησης, η οποία έφερε την εμπορική επωνυμία Laskys. Στο Βέλγιο και στις Κάτω Χώρες είχε παρόμοια άλυσίδα καταστημάτων με την επωνυμία Allwave. Στη Γαλλία συμμετείχε στην διαχείριση άλλης άλυσίδας καταστημάτων, που έφεραν την επωνυμία King-Musique. Ο κύκλος εργασιών του ομίλου το 1976 ανήλθε σε 22 εκατομμύρια λίρες στερλίνες, από τα οποία περισσότερο από 3 εκατομμύρια προήλθαν από εξαγωγές από το Ήνωμένο Βασίλειο. Το 1977 ο κύκλος εργασιών ολόκληρου του ομίλου ανήλθε σε 36 344 000 λίρες στερλίνες, από τα οποία περισσότερο από 4 εκατομμύρια προήλθαν από εξαγωγές, και το 1978 ο συνολικός κύκλος εργασιών ξεπέρασε τα 30 εκατομμύρια λίρες στερλίνες, από τα οποία περισσότερο από 3 εκατομμύρια προήλθαν από εξαγωγές.

Γ. Τα προϊόντα

- (7) Η MEI κατασκευάζει και η MET διανέμει προϊόντα που καλύπτουν ευρύ φάσμα, μεταξύ των οποίων είδη ηλεκτρονικού εξοπλισμού, οικιακές συσκευές, μετρητές τηλεπικοινωνιών και εξοπλισμός επιχειρήσεων, ήμιαγωγοί, λαμπτήρες και φωτιστικά, βιομηχανικός εξοπλισμός και μπαταρίες.
- (8) Μεταξύ των ηλεκτρονικών προϊόντων εύρεϊας καταναλώσεως, η MEI κατασκευάζει οπτικές συσκευές και συσκευές αναπαραγωγής ήχου για οικιακή χρήση, υπό τις εμπορικές επωνυμίες «National», «Panasonic» και «Technics».
- (9) Η παρούσα περίπτωση αφορά συσκευές υψηλής πιστότητας και παρόμοιες συσκευές αναπαραγωγής ήχου, οι οποίες αποτελούν τις πιο προηγμένες από τεχνολογική άποψη συσκευές αναπαρα-

γωγής ήχου που κατασκευάζονται από τη MEI και πωλούνται κυρίως υπό το σήμα «Technics». Με τον όρο «υψηλή πιστότητα» νοείται η υψηλή πιστότητα στην αναπαραγωγή του ήχου, η οποία μετράται με βάση διάφορα κριτήρια. "Αν και ο όρος δεν είναι ακριβής και δεν χρησιμοποιείται κατά τον ίδιο τρόπο από όλους τους κατασκευαστές, χρησιμεύει για την περιγραφή των καλύτερων και πιο ακριβών προϊόντων στο φάσμα των παραγομένων προϊόντων όλων των κατασκευαστών, τα οποία μεταξύ του 1976 και του 1978 συνήθως διατίθεντο υπό μορφή συστημάτων αποτελουμένων από μεμονωμένα μέρη, όπως ενισχυτή, ραδιόφωνο, κασετόφωνο, πικάπ και ήχια.

Δ. Διανομή και πωλήσεις των προϊόντων MET εντός της EOK

- (10) Η MEI έχει δύο επωνυμίες κατασκευής και δέκα εταιρίες μάρκετινγκ στην EOK, μεταξύ των οποίων και μία συμβεβλημένη εταιρία. Στα περισσότερα Κράτη μέλη, οι εισαγωγές και η διανομή πραγματοποιούνται αποκλειστικά από μία από αυτές τις εταιρίες μάρκετινγκ, αλλά στις Κάτω Χώρες, ειδικά, οι εργασίες αυτές πραγματοποιούνται από μία ανεξάρτητη εταιρία. Η MET δεν έχει κεντρική οργάνωση για την προώθηση των προϊόντων της στην EOK και προμηθεύει κατευθείαν τις εταιρίες μάρκετινγκ και τους ανεξάρτητους διανομείς.
- (11) Λεπτομερής έκθεση των συνολικών εσόδων από τις πωλήσεις των ηλεκτρονικών προϊόντων εύρεϊας καταναλώσεως που προμήθευσε η MEI το 1976, το 1978 και το 1980 στους κύριους διανομείς της στην EOK, καθώς και των συνολικών εσόδων από τις πωλήσεις εξοπλισμού υψηλής πιστότητας υπό την επωνυμία «Technics», παρατίθεται κατωτέρω. Οι χώρες αυτές καλύπτουν το μεγαλύτερο τμήμα της αγοράς εξοπλισμού υψηλής πιστότητας.
- α) Συνολικά έσοδα από πωλήσεις ηλεκτρονικών προϊόντων εύρεϊας καταναλώσεως που προμηθεύει η MEI (σε εκατομμύρια ECU)

	B	F	D	NL	UK
1976					
1977					
1978					
1979					
1980					

- β) Έσοδα από τις πωλήσεις εξοπλισμού υψηλής πιστότητας (που πραγματοποιήθηκαν υπό την επωνυμία «Technics») (σε εκατομμύρια ECU)

1976
1977
1978
1979
1980

Σημείωση: Ο κύκλος εργασιών ο σχετικός με τα προϊόντα που περιγράφονται ως εξοπλισμός υψηλής πιστότητας ή που μπορούν να θεωρηθούν ως εξοπλισμός υψηλής πιστότητας και τα όποια επωλήθησαν υπό άλλα εμπορικά σήματα της Matsushita δεν περιλαμβάνεται στο σημείο 6.

- (12) Σύμφωνα με τις διαθέσιμες εκτιμήσεις, τα συνολικά έσοδα χονδρικής πωλήσεως που προέρχονται από τις πωλήσεις όλων των προϊόντων που ορίζονται ως εξοπλισμός υψηλής πιστότητας στην ΕΟΚ, ανήλθαν σε 675 εκατομμύρια ECU το 1976 και σε 737 εκατομμύρια ECU το 1978.

Ε. Διαφορές τιμών στην ΕΟΚ

- (13) Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, οι τιμές των σχετικών προϊόντων είναι χαμηλότερες στο Ήνωμένο Βασίλειο από ό,τι στη Γαλλία, στη Γερμανία, στις Κάτω Χώρες και στο Βέλγιο.
- (14) Από το Μάρτιο μέχρι το τέλος του 1976, οι τιμές στις οποίες πωλούσαν οι μικροί και μεγάλοι έμποροι τα σχετικά προϊόντα ήταν χαμηλότερες στο Ήνωμένο Βασίλειο. Οι διαφορές των τιμών κυμαίνονταν από 11 % για όρισμένες κατηγορίες μέχρι 41 % για άλλες.
- (15) Το 1977, οι μέσες διαφορές των τιμών των μεγάλων και μικρών εμπόρων ανήλθαν μέχρι ποσοστού 22 %, με εξαίρεση τις διαφορές μεταξύ της Γαλλίας και του Ήνωμένου Βασιλείου και μεταξύ του Βελγίου και του Ήνωμένου Βασιλείου. (Εντούτοις, στην τελευταία περίπτωση, από τον Απρίλιο μέχρι το Σεπτέμβριο αυτού του έτους, σημειώθηκε μέση διαφορά τιμών ίση προς 21 %).
- (16) Το 1978, αν και στο Ήνωμένο Βασίλειο δεν ήταν όλες οι τιμές χαμηλότερες από ό,τι στη Γαλλία, στο Βέλγιο, στη Γερμανία και στις Κάτω Χώρες, σημειώθηκαν διαφορές στις τιμές ορισμένων μοντέλων, με αποτέλεσμα μερικά προϊόντα να είναι κατά 30 % μέχρι 35 % φθηνότερα στο Ήνωμένο Βασίλειο.

ΣΤ. Εξαγωγή προϊόντων υψηλής πιστότητας MET από το Ήνωμένο Βασίλειο

- (17) Από το 1976 μέχρι το 1978 τουλάχιστον, οι συνθήκες υπό τις οποίες τα προϊόντα υψηλής πιστότητας MET διοχετεύονταν στα προαναφερθέντα Κράτη μέλη, αποτελούσαν κίνητρο για την επανεξαγωγή αυτών των προϊόντων από το Ήνωμένο Βασίλειο στα άλλα ενδιαφερόμενα Κράτη μέλη και στις λοιπές χώρες της Ευρώπης. Τουλάχιστον ένας από τους εξουσιοδοτημένους εμπόρους της NPUK, ή Audiotronics, έζηγε εμπορεύματα υψηλής πιστότητας MET σε άλλες χώρες της Ευρώπης, μεταξύ των οποίων και στο Βέλγιο,

στη Γερμανία και στις Κάτω Χώρες. Οι συνολικές εξαγωγές συσκευών αναπαραγωγής του ήχου, της Audiotronics, συμπεριλαμβανομένου και του εξοπλισμού υψηλής πιστότητας MEI, ανήλθαν σε 3 εκατομμύρια λίρες στερλίνες το 1976. Το 1977 οι συνολικές εξαγωγές της Audiotronics ανήλθαν σε 4,656 εκατομμύρια λίρες στερλίνες και το 1978 σε 3,117 εκατομμύρια. Ενώ το 1976 η Audiotronics έζηγαγε προϊόντα υψηλής πιστότητας MEI αξίας 17 024 λιρών στερλινών και το 1977 406 λιρών, το 1978 έζηγαγε προϊόντα υψηλής πιστότητας MET αξίας 52 159 λιρών στερλινών.

- (18) Κατά τη διάρκεια επισκέψεως που πραγματοποιήσαν όργανα της Επιτροπής το 1977 στα γραφεία της Audiotronics, η Επιτροπή συγκέντρωσε αντίγραφα εγγράφων που αποκαλύπτουν ότι η NPUK είχε εμποδίσει την Audiotronics να επανεξαγάγει προϊόντα υψηλής πιστότητας MEI σε άλλα Κράτη μέλη.

Ζ. Ο έλεγχος της Επιτροπής

- (19) Στις 27 Ιουνίου 1979, σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής της 22ας Ιουνίου 1979, η Επιτροπή πραγματοποίησε έλεγχο στα γραφεία της NPUK, κατά τον οποίο εξέτασε τα διαθέσιμα εμπορικά βιβλία και έλαβε αντίγραφα ορισμένων εγγράφων.
- (20) Στα έγγραφα αυτά αναφέρεται ότι η NPUK άσκούσε πολιτική μάρκετινγκ βάσει της οποίας είχε την πρόθεση να επιβάλει στους εξουσιοδοτημένους εμπόρους της όρισμένους περιορισμούς, μεταξύ των οποίων και απαγόρευση εξαγωγής σε άλλα Κράτη μέλη.
- (21) Στις 24 Αυγούστου 1979, η NPUK προσέφυγε στο Δικαστήριο προκειμένου να επιτύχει ακύρωση της απόφασής της 22ας Ιουνίου 1979 και να επιστραφούν ή να καταστραφούν τα έγγραφα ή οι σημειώσεις που έχουν λάβει τα όργανα της Επιτροπής κατά τον έλεγχο της 29ης Ιουνίου 1979, καθώς και να αναλάβει την υποχρέωση η Επιτροπή να μην χρησιμοποιήσει περαιτέρω αυτά τα έγγραφα και τις σημειώσεις.
- (22) Στις 24 Ιουνίου 1980, το Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της NPUK ως αβάσιμη.

Η. Τα πορίσματα του έλεγχου της Επιτροπής

α) NPUK και Audiotronics

- (23) Η επίσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις εμπορικές εγκαταστάσεις της Audiotronics το 1977 αποκάλυψε ότι, στις 8 Σεπτεμβρίου 1976, ο Διευθύνων Σύμβουλος έστειλε υπόμνημα εσωτερικής χρήσεως στο τμήμα εξαγωγών της εταιρίας του, στο οποίο δήλωνε ότι είχε συνάψει συμφωνία, με άμεση ισχύ, να μην εξάγει εμπορεύματα της Technics και της National στην Ευρώπη, παρά μόνο στα καταστήματα Allwave.

- (24) Στις 20 Σεπτεμβρίου 1976, μετά από σχετική ερώτηση της Euro electric Βρυξελλών, χονδρικού εισαγωγέα για μεταπώληση στην ΕΟΚ, η Audiotronics απάντησε ότι «λόγω της συμφωνίας αντιπροσωπεύσεως κατασκευαστού δεν έχουμε πλέον τη δυνατότητα να εξάγουμε εξοπλισμό της Technics».
- (25) Η Audiotronics σταμάτησε τις εξαγωγές προϊόντων Technics ή MET σε ανεξάρτητους εμπόρους γύρω στο Σεπτέμβριο του 1976 και κατά το 1977 δεν πραγματοποίησε σχεδόν καθόλου εξαγωγές.
- (26) Η NPUK ισχυρίστηκε στην απάντησή της στη δήλωση αιτιάσεων ότι αυτό οφειλόταν στο γεγονός ότι οι προμήθειες εξοπλισμού Technics από την Ιαπωνία ήταν ανεπαρκείς, αλλά ο ισχυρισμός αυτός δεν στηριζόταν στα πραγματικά περιστατικά.
- (27) Οι πωλήσεις της Audiotronics δείχνουν ότι το 1978 άρχισε να εξάγει πολύ μεγαλύτερες ποσότητες από ό,τι το 1976. Τα έγγραφα που συγκεντρώθηκαν κατά τον έλεγχο της Επιτροπής δείχνουν επίσης ότι η NPUK γνώριζε ότι η Audiotronics είχε αρχίσει να εξάγει και πάλι προϊόντα Technics.
- (28) Φαίνεται ότι η NPUK είχε τότε επαφές με τον προϊστάμενο του τμήματος αγορών στην έδρα της Audiotronics, όχι μόνο σχετικά με τον εφοδιασμό ενός μη εξουσιοδοτημένου εμπόρου της Audio Marketing Ltd, η οποία ασκούσε εμπορική δραστηριότητα υπό την επωνυμία Sarays και ήταν γνωστή για τις μειωμένες τιμές στις οποίες πωλούσε. Σε απάντηση, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Audiotronics, έστειλε επιστολή στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της NPUK στις 2 Μαΐου 1978, στην οποία εκφράζει τη λύπη του για τα «έπεισόδια» τα οποία σημειώθηκαν με όρισμένους εμπόρους και δηλώνει ότι η εταιρία έδωσε εντολές στην Audiotronics να μην επανεξαγάγει πλέον προϊόντα Technics.
- (29) Ο Διευθύνων Σύμβουλος της NPUK, δεβαίωσε ότι έλαβε αυτή την επιστολή στις 3 Μαΐου 1978 και δέχθηκε την αίτηση συγγνώμης της Audiotronics, εκφράζοντας την ικανοποίησή του για τις διαβεβαιώσεις που έλαβε σχετικά με το θέμα αυτό. Στο αντίγραφο αυτής της επιστολής, η οποία βρέθηκε στις εγκαταστάσεις της NPUK, υπήρχε χειρόγραφη σημείωση στην οποία αναφερόταν ότι η επιστολή της Audiotronics είχε σταλεί κατόπιν αιτήσεως της NPUK.
- (30) Στις 11 Μαΐου 1978 εξέδωθη από την NPUK έσωτερικό υπόμνημα με οδηγίες για τον έντοπισμό των εμπόρων που πωλούσαν εμπορεύματα στην ήπειρωτική Ευρώπη σε μειωμένες τιμές και στο οποίο αναφέρεται ότι η Audiotronics «πρέπει να τελει υπό επιτήρηση». Οι εξαγωγείς αυτοί αναφέρονται υπό την επικεφαλίδα «Πειρατικές εξαγωγές από το Ήνωμένο Βασίλειο στην Ευρώπη».
- (31) Λίγο αργότερα, η Audiotronics έπαυσε όλες τις παράλληλες εξαγωγές της σε άλλα Κράτη μέλη, εκτός από τις εξαγωγές μικρών ποσοτήτων στην Ιταλία και στην Ιρλανδία.
- (32) Στα τέλη του 1978, η Audiotronics έκλεισε το τμήμα εξαγωγών της και έπαυσε πράγματι να εξάγει προϊόντα υψηλής πιστότητας και παρόμοια είδη σε άλλα Κράτη μέλη.
- 6) *Εξαγωγές προϊόντων MET από άλλους εμπόρους*
- (33) Η Επιτροπή συγκέντρωσε πρόσθετα στοιχεία τα οποία αποδείκνυαν ότι ένας άλλος έμπορος, η Audio Marketing of London, είχε εξαγάγει το 1977 μικρές ποσότητες προϊόντων Technics, με αποτέλεσμα να επισκεφθούν την επιχείρηση εκπρόσωποι της NPUK οι οποίοι «μās προειδοποίησαν σχετικά με τις συνέπειες της εξαγωγής προϊόντων στις χώρες της ΕΟΚ. Και οι τέσσερις κύριοι κατέστησαν σαφές ότι η αποκάλυψη αυτού του γεγονότος θά είχε ως συνέπεια να παύσουν οι προμήθειες προϊόντων από την εταιρία τους».
- (34) Όμοιος, η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι ένας άλλος έμπορος, η Radford of Bristol, είχε εξαγάγει εξοπλισμό Technics στο Βέλγιο και στη Γερμανία και ότι το 1976-77 ο αντιπρόσωπος της Technics στο Bristol της είχε συστήσει να μην εξάγει εξοπλισμό Technics στην ήπειρωτική Ευρώπη.
- (35) Στην απάντησή της στην δήλωση αιτιάσεων, η NPUK αρνήθηκε το γεγονός ότι οι ενδιαφερόμενοι αντιπρόσωποι της εταιρίας είχαν προβεί σε τέτοιες ενέργειες.
- (36) Έντούτοις, ο διευθυντής εισαγωγών/εξαγωγών της NPUK, σε υπόμνημά του της 16ης Ιανουαρίου 1978, δήλωσε ότι ένας αριθμός μεταπρατών, μεταξύ των οποίων και η Audio Marketing θά πρέπει «να τελούν υπό επιτήρηση για το ενδεχόμενο εξαγωγής προϊόντων στην Ευρώπη».
- (37) Στις 18 Ιανουαρίου 1978, ο διευθυντής εισαγωγών/εξαγωγών εξέδωσε κι άλλο υπόμνημα, στο οποίο, αν και αφορούσε εξαγωγές προς την Αυστρία, καθορίζονταν κανόνες για την πρόληψη της εξαγωγής προϊόντων από εμπόρους. Το υπόμνημα αυτό έχει τον τίτλο «Μαύρη αγορά στις εξαγωγές από το Ήνωμένο Βασίλειο στην Ευρώπη». Περιέχει ένα κατάλογο «υπόπτων εμπόρων», που περιλαμβάνει τόσο την Radford όσο και την Audio Marketing.
- (38) Σε έσωτερικό υπόμνημα της 11ης Μαΐου 1978, ο διευθυντής εισαγωγών/εξαγωγών, μεταξύ άλλων εμπόρων αναφέρει επίσης την Radford και την Audio Marketing ως δύο από τις εταιρίες που θά πρέπει να «τελούν υπό επιτήρηση» ως προς το θέμα αυτό.
- (39) Στα πρακτικά της συναντήσεως των διευθυντών της NPUK, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 1978, αναφέρεται ότι όσον αφορά τα

προϊόντα Technics «ή πρόληψη των πειρατικών εξαγωγών είναι σημαντική δεδομένου ότι εξακολουθεί ή πρακτική της πωλήσεως σε μειωμένες τιμές και της επανεξαγωγής».

Θ. Η έπιβολή ενός «κώδικα συμπεριφοράς» από την MET

- (40) Τόν Σεπτέμβριο του 1981, πριν κινηθούν αυτές οι διαδικασίες, ή Matsushita (MET) ενημέρωσε την Έπιτροπή ότι είχε λάβει έπιείγοντα μέτρα για να ρυθμίσει την πολιτική της στην ΕΟΚ, με σκοπό να εξαασλισθεί ή συμφωνία αυτής της πολιτικής με τις διατάξεις της συνθήκης ΕΟΚ και ή εφαρμογή της από όλες τις θυγατρικές της εταιρίες στην ΕΟΚ.

Ός έκ τούτου και μετά από πλήρη άναθεώρηση της πολιτικής μάρκετινγκ και διανομής των έμπορευμάτων της, ή MET κατάρτισε «κώδικα συμπεριφοράς» ό όποιος θά εφαρμοζόταν στό επίπεδο των άνωτερων διευθυντικών στελεχών. Οι νέοι κανόνες προβλέπουν κοινοτικό σύστημα έγγυθσεως και πρόγραμμα χάρη στό όποιο θά εξαασφαλισθεί ή τήρηση των κοινοτικών κανόνων περί άνταγωνισμού κατά την διανομή των προϊόντων MET.

II. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

A. Έφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ

- (41) Τό άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ άπαγορεύει, ως άσυμβίβαστες με την κοινή άγορά, όλες τις συμφωνίες μεταξύ έπιχειρήσεων, οι όποιες δύνανται να έπηρεάσουν τό έμπόριο μεταξύ Κρατών μελών και οι όποιες έχουν ως άντικείμενο ή άποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τόν περιορισμό ή τή νόθευση του άνταγωνισμού έντός της κοινής άγοράς.

α) Οι έπιχειρήσεις

- (42) Η National Panasonic (United Kingdom) Ltd και ή Audiotronic Holdings Ltd είναι έπιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης.

6) Η συμφωνία

- (42) Παρά την άπουσία όποιασδήποτε γραπτής συμφωνίας μεταξύ των μερών, ύπληρχε κάποια σχέση μεταξύ της NPUK και των έμπόρων της στό Ηνωμένο Βασίλειο με σαφώς καθορισμένους όρους και συνθήκες έφοδιασμού. Η NPUK δέν άμφισβητεί την ύπαρξη αυτής της συμφωνίας και έδωσε σχετικά στοιχεία, υπό τή μορφή περιγραφής, των κριτηρίων τά όποια ίσχυαν για τούς έμπόρους.

- (44) Κατά συνέπεια, ή συμφωνία θάσει της όποιας ή NPUK έφοδίαζε τούς έμπόρους της στό Ηνωμένο Βασίλειο, και ιδίως την Audiotronics, άποτελούσε

σε κάθε περίπτωση, παρά τό γεγονός ότι ήταν άτυπη, συμφωνία κατά την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης.

- (45) Τό γεγονός ότι ή άπαγόρευση εξαγωγής άποτελούσε όρο της συμφωνίας άποδεικνύεται από τά στοιχεία πού συγκέντρωσε ή Έπιτροπή. Τό έσωτερικό υπόμνημα της Audiotronics της 8ης Σεπτεμβρίου 1976 άναφέρει ότι είχε έπιτευχθεί συμφωνία περί εξαγωγής έμπορευμάτων Technics and National στην «Εύρώπη» μόνο από τά καταστήματα Allwave. Έπίσης, από την διατύπωση του τέλεξ πού άπέστειλε ή Audiotronics στην Euro Electric στις 20 Σεπτεμβρίου 1976, συνάγεται ή ύπαρξη συμφωνίας μεταξύ των μερών.
- (46) Έπί πλέον, ή άνταλλαγή έπιστολών πού πραγματοποιήθηκε μεταξύ της NPUK και της Audiotronics τό 1978 δείχνει ότι οι δύο εταιρίες είχαν συνάψει συμφωνία σχετικά με τό θέμα των εξαγωγών.
- (47) Τά στοιχεία αυτά άποδεικνύουν ότι ή NPUK έπιθυμούσε την έφαρμογή της συμφωνίας παρά τό γεγονός ότι ή ρύθμιση περί της άπαγορεύσεως εξαγωγής δέν άποτελούσε μέρος γραπτής συμφωνίας.

γ) Περιορισμός του άνταγωνισμού

- (48) Η άπαγόρευση εξαγωγής, άκόμη και άν έπιβληθεί έκ των ύστέρων με σκοπό να προληφθούν περαιτέρω εξαγωγές, έχει ως στόχο και άποτέλεσμα τόν περιορισμό του άνταγωνισμού έντός της κοινής άγοράς. Στόχος αυτής της άπαγορεύσεως είναι να έμποδιστεί ή μεταπώληση των έν λόγω προϊόντων από έμπόρους και περαιτέρω άγοραστές σε άλλα Κράτη μέλη και, έπομένως, ή άσκηση άνταγωνισμού μεταξύ άλλων έπισημων έμπόρων. Με την άπαγόρευση αυτή περιορίζεται έπίσης ό χώρος στόν όποιο είναι δυνατόν να μεταπωληθούν τά προϊόντα αυτά, με άποτέλεσμα να άπομονώνει αυτό τό τμήμα της άγοράς και, κατά συνέπεια, να διαίρει σε τμήματα την κοινή άγορά. Αυτός ό τεχνητός κατακερματισμός της κοινής άγοράς έμποδίζει την δημιουργία ένιαίας άγοράς μεταξύ των Κρατών μελών, ή όποια άποτελεί θεμελιώδη στόχο της συνθήκης ΕΟΚ.

- (49) Η Έπιτροπή γνωρίζει ότι ή NPUK, στά πλαίσια της συνολικής πολιτικής της έναντι των έμπόρων, έπέβαλε στην Audiotronics τό 1976 και τό 1978 άπαγόρευση εξαγωγής προϊόντων ύψηλης πιστότητας MET, τά όποια ή NPUK είχε προμηθεύσει στην Audiotronics για μεταπώληση. Τό υπόμνημα πού εξέδωσε ή Audiotronics τό 1976 δείχνει καθαρά ότι ή NPUK είχε συμφωνήσει να παύσουν οι εξαγωγές της Audiotronics τό 1976· αυτό έπιβεβαιώθηκε στή συνέχεια από τό τέλεξ της Audiotronics προς την Euro Electric.

- (50) Η άποτελεσματικότητα της άπαγορεύσεως εξαγωγής, εκείνη την έποχή, άποδεικνύεται έπίσης από τό γεγονός ότι τό 1976 ή Audiotronics άναγκάστηκε να μθν δεχθεί παραγγελίες από ξένους έμπόρους και ότι τό 1977 σχεδόν σταμάτησε όλες τις εξαγωγές της. Δέν ύπάρχουν άποδείξεις ότι οι

έξαγωγές αυτές έμποδίστηκαν λόγω άνεπαρκούς έφοδιασμού από την Ίαπωνία και, πράγματι, όταν η Audiotronics άρχισε πάλι νά εξαγάγει τό 1978, η NPUK επενέβη προκειμένου νά έμποδίσει την επανάληψη αυτού του φαινομένου.

- (51) Αυτό φαίνεται από την συμπεριφορά της NPUK τό 1978, ή οποία άπεικονίζεται στα έσωτερικά έγγραφα πού συγκεντρώθηκαν και στην άνταλλαγή επιστολών πού πραγματοποιήθηκε μεταξύ της Audiotronics και της NPUK τόν Ιούνιο του 1978.

- (52) Περαιτέρω, τό γεγονός ότι ή NPUK είχε πράγματι την πρόθεση νά έμποδίσει την Audiotronics νά εξαγάγει προϊόντα Technics σέ άλλα Κράτη μέλη, ένισχύεται και από τό ακόλουθο άποδεικτικό ύλικό:

Ή NPUK είχε θέσει υπό επίτηρηση όρισμένους έμπόρους και ήταν έτοιμη νά χρησιμοποιήσει όλα τά μέσα προκειμένου νά έμποδίσει όποιονδήποτε έμπορο νά εξαγάγει προϊόντα ύψηλης πιστότητας MET σέ άλλα Κράτη μέλη. Αυτή ή άπαγόρευση εξαγωγής άποτελεί σαφώς περιορισμό του άνταγωνισμού. Πράγματι, στα έσωτερικά έγγραφα της NPUK χρησιμοποιούνται εκφράσεις όπως «πειρατικές εξαγωγές» και «μαύρη άγορά στις εξαγωγές από τό Ήνωμένο Βασίλειο στην Εύρώπη», γιά νά περιγραφούν οι εξαγωγές αυτών των έμπόρων.

- (53) Αίτία της άπαγορεύσεως εξαγωγής ήταν διαφορές των τιμών κατά την έξεταζόμενη περίοδο, γεγονός τό όποιο ώθησε τούς παράλληλους είσαγωγείς νά προμηθεύονται έμπορεύματα στό Ήνωμένο Βασίλειο σέ χαμηλές τιμές.

- (54) Κατά συνέπεια, ή άπαγόρευση εξαγωγής έδωσε τή δυνατότητα στή NPUK νά προστατεύσει τούς έξουσιοδοτημένους έμπόρους της από τόν έξωτερικό άνταγωνισμό και της εξασφάλισε σταθερό περιθώριο κέρδους στις πωλήσεις.

δ) *Επίδραση επί του έμπορίου μεταξύ Κρατών μελών*

- (55) Μιά άπαγόρευση εξαγωγής, από την ίδια την φύση της, μπορεί νά επηρεάσει τό έμπόριο μεταξύ Κρατών μελών. Μέ την έπιβολή αυτής της άπαγορεύσεως, ή NPUK έμόδισε την άνάπτυξη του έμπορίου μεταξύ του Ήνωμένου Βασιλείου και άλλων Κρατών μελών, άνάπτυξη ή όποια όπωσδήποτε θά έπιτυγχανόταν λαμβανομένων ύπόψη των εύκαιριών πού προσφέρονταν. Οι τιμές έμπορίου ήταν χαμηλότερες στό Ήνωμένο Βασίλειο από ό,τι στα λοιπά Κράτη μέλη της ΕΟΚ κατά την έξεταζόμενη περίοδο, είτε γενικά, όπως κατά τό 1976, είτε όσον άφορά όρισμένα είδη και υπό όρισμένες προϋποθέσεις, όπως κατά τό 1977 και 1978. Επί πλέον, ή Audiotronics άντελήφθη ότι ύπήρχε σημαντική άγορά γιά εξαγωγές και, γιά τόν λόγο αυτό, παρά τή στάση της NPUK τό 1976,

ξανάρχισε τίς εξαγωγές τό 1978. Τό ένδιαφέρον πού παρουσιάζουν οι εξαγωγές γιά τούς έμπόρους άποδεικνύεται περαιτέρω από τό γεγονός ότι και άλλοι έμποροι του Ήνωμένου Βασιλείου έξηγαν έξοπλισμό ύψηλης πιστότητας MET κατά την ίδια περίοδο.

- (56) Έπομένως, ή άπαγόρευση άσκησε σημαντική επίδραση όχι μόνο στό ύφιστάμενο έμπόριο αλλά και στό έμπόριο τό όποιο θά μπορούσε νά άναπτυχθεί άν δέν είχε έπιβληθεί αυτή ή άπαγόρευση.

Β. Μή έφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3

- (57) Τό άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης προβλέπει ότι οι διατάξεις του άρθρου 85 παράγραφος 1 δύναται νά κηρυχθούν άνεφάρμοστες σέ κάθε συμφωνία ή όποια συμβάλλει στή βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή προόδου, έξασφαλίζοντας συγχρόνως στόν καταναλωτές δικαιο τμήμα από τό όφελος πού προκύπτει και ή όποια

α) δέν έπιβάλλει στις ένδιαφερόμενες έπιχειρήσεις περιορισμούς μή άπαραίτητους γιά την έπίτευξη των στόχων αυτών,

και

β) δέν παρέχει στις έπιχειρήσεις αυτές τή δυνατότητα καταργήσεως του άνταγωνισμού επί σημαντικού τμήματος των σχετικών προϊόντων.

- (58) Γιά νά έφαρμοστεί τό άρθρο 85 παράγραφος 3, αυτή ή συμφωνία θά πρέπει, όμως, νά έχει καταρχήν κοινοποιηθεί στην Έπιτροπή σύμφωνα μέ τίς διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 1 ή του άρθρου 5 παράγραφος 1 του κανονισμού άριθ. 17, πλην άν ή κοινοποίηση αυτή δέν άπαιτείται σύμφωνα μέ τούς όρους του άρθρου 4 παράγραφος 2 ή του άρθρου 5 παράγραφος 2 αυτού του κανονισμού, τά όποια δέν καλύπτουν την άπαγόρευση εξαγωγής. Ή έν λόγω συμφωνία, όμως, δέν κοινοποιήθηκε στην Έπιτροπή.

- (59) Ακόμη, και άν ή συμφωνία είχε κοινοποιηθεί στην Έπιτροπή, δέν θά ίσχυε ή εξαίρεση από την έφαρμογή των διατάξεων, δεδομένου ότι δέν πληρούνται οι όροι του άρθρου 85 παράγραφος 3. Μιά ρητή άπαγόρευση είσαγωγής δέν μπορεί νά προσφέρει κανένα από τά πλεονεκτήματα πού θά δικαιολογούσαν άντικειμενικά ένα τέτοιο περιορισμό του άνταγωνισμού.

Γ. Άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού άριθ. 17

- (60) Σύμφωνα μέ τό άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού άριθ. 17, ή Έπιτροπή δύναται νά έπιβάλλει πρόστιμα ύψους χιλίων μέχρι ενός εκατομμυρίου λογιστικών μονάδων, ή και ποσό μεγαλύτερο από

αυτό μέχρι ποσοστού 10 % του κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο από μία των επιχειρήσεων οι οποίες έχουν συνεργήσει στην παράβαση, όταν εκ προθέσεως ή εξ άμελείας διαπράττουν παράβαση του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης. Κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η σοβαρότητα και η διάρκεια της παραβάσεως.

- (61) Στην συγκεκριμένη περίπτωση η Έπιτροπή πιστεύει ότι η έπιβολή προστίμου είναι δικαιολογημένη λόγω των απαγορεύσεων εξαγωγής που επέβαλε η NPUK ως όρο για τον έφοδιασμό των εμπορών με προϊόντα MET.
- (62) Η Έπιτροπή πιστεύει ότι η NPUK παρέδωκε εκ προθέσεως το άρθρο 85 παράγραφος 1 επιβάλλοντας απαγόρευση εξαγωγής στην Audiotronics το 1976 και, για δεύτερη φορά, το 1978. Η εταιρία είχε υπόψη της τις δυσκολίες που θα αντιμετώπιζε στην προσπάθεια να προστατεύσει τους εμπορους της, έφόσον λειτουργούσε δίκτυο παράλληλων εξαγωγών και ήθελε να περιορίσει τις άρνητικές επιπτώσεις αυτών των εξαγωγών.
- (63) Η NPUK θα έπρεπε να γνωρίζει ότι αυτή η απαγόρευση συνιστά σοβαρή παράβαση της συνθήκης.
- (64) Όσον αφορά τη διάρκεια της παραβάσεως, η Έπιτροπή γνωρίζει ότι η απόφαση ίσχυσε τουλάχιστον από τον Σεπτέμβριο του 1976 μέχρι το τέλος του 1978, όποτε η Audiotronics σταμάτησε την εξαγωγή προϊόντων ύψηλης πιστότητας.
- (65) Όσον αφορά τη σοβαρότητα της παραβάσεως, η Έπιτροπή, κατά τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου που θα πρέπει να επιβληθεί, θα πρέπει να λάβει υπόψη της το έσκεμμένο των ενεργειών της NPUK έναντι της Audiotronics, την πρόθεσή της να αναλάβει δράση για να έντοπίσει τους εμπορους που καταστρατηγούσαν την απαγόρευση και να επιβάλει την πολιτική της. Δεδομένου ότι η απαγόρευση εξαγωγής είχε επιβληθεί καταρχήν με σκοπό την ένισχυση άλλων διανομέων προϊόντων MET, η NPUK θα πρέπει να γνώριζε ότι η πολιτική της θα είχε ως αποτέλεσμα τον κατακερματισμό της κοινής αγοράς, τουλάχιστον όσον αφορά τα προϊόντα ύψηλης πιστότητας MET. Οι ένεργειες της NPUK άποσκοπούσαν στην παρεμπόδιση του ανταγωνισμού έντός του ίδιου κλάδου παραγωγής σε ένα μεγάλο τμήμα της κοινής αγοράς και στην άποφυγή των συνεπειών που θα είχε αυτός ο ανταγωνισμός στο επίπεδο των τιμών αυτών των προϊόντων. Οι διαφορές των τιμών κατά την περίοδο της παραβάσεως άποτελούσαν σημαντικό κίνητρο για την πραγματοποίηση παράλληλων εξαγωγών και η NPUK γνώριζε πολύ καλά ότι αν δέν επενέβαινε, η Audiotronics πιθανώς θα συνέχιζε να εξαγει προϊόντα MET.

- (66) Η Έπιτροπή πιστεύει ότι αυτές οι εκ προθέσεως ένεργειες, οι όποιες άποσκοπούν στην παρεμπόδιση της πραγματοποιήσεως της κοινής αγοράς, δικαιολογούν την έπιβολή προστίμου.
- (67) Έντούτοις, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και τό γεγονός ότι η MET είχε λάβει έπειγόντα μέτρα για να ρυθμίσει τη συνολική πολιτική μάρκετινγκ των θυγατρικών της εταιριών στην EOK. Σε συνεννόηση με την Έπιτροπή η MET τροποποίησε τους όρους έγγυθσεως έτσι ώστε να παρέχονται στους καταναλωτές υπηρεσίες (service) σε όλόκληρη την Κοινότητα, ανεξάρτητα από τό που έχουν άγορασθεί τά προϊόντα έντός της Κοινότητας. Έκτός αυτού η MET προέβη σε μία εξέταση υπό νομική έποψη της συμπεριφοράς της στην Κοινότητα και καθόρισε κώδικα συμπεριφοράς για όλες τις θυγατρικές της εταιρίες στην EOK, ό όποιος άποτελεί δεσμευτική υπόδειξη της μητρικής εταιρίας.
- (68) Αυτή η θετική συμπεριφορά που υιοθετήθηκε από τη διεύθυνση της MET, τουλάχιστον από τό Σεπτέμβριο του 1981 και μετά, λήφθηκε υπόψη κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου. Αυτές οι επιχειρήσεις έφάρμοσαν ένα ευρύ, πρακτικό, λεπτομερές και προσεκτικά μελετημένο πρόγραμμα συμμορφώσεως προς τους κανόνες του ανταγωνισμού, κατόπιν καταλλήλων νομικών συμβουλών.
- Αυτή η ένεργεια πρέπει να θεωρηθεί σαν ένα θετικό δήμα για τη συνειδητοποίηση της καθημερινής επιδράσεως της πολιτικής του ανταγωνισμού σε όλα τά έπίπεδα της ομάδας. Άποδεικνύει ότι η άνώτερη διοίκηση είναι σε θέση να έλέγξει τη συμπεριφορά όλης της ομάδας στην άγορά και, κατ' αυτό τον τρόπο, να θεσπίσει άποτελεσματικούς έσωτερικούς κανόνες για τη συμμόρφωση με τό δίκαιο του ανταγωνισμού της EOK.
- (69) Ός εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις ένεργειες της MET, η περαιτέρω εξέταση των λόγων προς έπιβολή προστίμου σε ύψος που διαφορετικά θα έδικαιολογείτο, δέν έγινε,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η συμφωνία μεταξύ της National Panasonic United Kingdom και της Audiotronic Holdings Ltd περί της απαγορεύσεως του εξαγωγής έξοπλισμού Technics από τό Ένωμένο Βασίλειο, από τον Σεπτέμβριο του 1976 μέχρι τό τέλος του 1978, άποτελεί παράβαση του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας.

Άρθρο 2

Επιβάλλεται πρόστιμο 450 000 ECU (263 790 λίρες στερλίνες) στη National Panasonic United Kingdom Ltd.

Τό πρόστιμο αυτό πρέπει να καταβληθῇ στον λογαριασμό της Επιτροπῆς των Ευρωπαϊκῶν Κοινοτήτων ἀριθ. 1086341 στη Lloyd's Bank Ltd Overseas Department, Po Box 19, 6 East Cheap UK-London EC 3 P3Ab, ἐντός τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας κοινοποιήσεως τῆς παρούσας ἀπόφασης στὴ National Panasonic United Kingdom Ltd.

Άρθρο 3

Ἡ παρούσα ἀπόφαση ἀποτελεῖ ἐκτελεστό τίτλο σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 192 τῆς συνθήκης γιὰ τὴν ἱδρυση τῆς Ευρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος.

Άρθρο 4

Ἡ παρούσα ἀπόφαση ἀπευθύνεται στὴ National Panasonic, United Kingdom Limited 300/318 Bath Road, UK-Slough Berkshire, SL1 6JB.

Ἐγινε στὶς Βρυξέλλες, στὶς 7 Δεκεμβρίου 1982.

Γιὰ τὴν Ἐπιτροπὴ

Frans ANDRIESEN

Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς